

vens Bogstav er neppe overtraadt her, men det, jeg ønsker at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, er dette, om der ikke mulig kunde være Anledning til at faa en Ændring i disse Lovbestemmelser, saa at Godsejerne eller Ejendomsbesidderne ikke faa en vilkaarlig Ret til at nedlægge hvor som helst samlede Arealer, hvorved hele Byer, ja hele Sogne næsten kunne affolkes; thi det maa enhver erkende, at naar et Sogn bliver berøvet en Trediedel eller omtrent Halvdelen af sit Areal og omtrent Halvdelen af Befolkningen jages bort til andre Egne, er dette Sogn uheldigt stillet i mange Retninger. Saaledes er det gaaet i Als Sogn, og det er derfor, at jeg har fremdraget Sagen her for at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed derpaa, for om der eventuelt kunde gøres noget. Jeg tror, at det vil blive nødvendigt at foretage en Forandring i den nugældende Lovgivning, og det vilde maaske ikke være saa umuligt at faa dette gennemført.

En anden lokal Sag, jeg ønsker at omtale, angaar den højtærede Justitsminister. Det vil jo være bekendt for en Del Medlemmer her i Salen, at jeg for to—tre Aar siden fremdrog en Sag angaaende en Fisker, som mente, at han i højeste Grad var bleven forurettet af Herredsfogden i Nørresundby. Det viste sig til syvende og sidst, at Højesteret nærrede fuldstændig samme Anskuelse, idet den pure frikendte denne Fisker, og Rigsdagen gik saa vidt, at den tilstod ham en Erstatning, fordi Herredsfogden havde anlagt Sag mod ham. Jeg mindes, at jeg den Gang brugte det Udtryk, at det syntes, som denne Herredsfoged betragtede sig som staaende over Lovene i Stedet for, at han kun skulde opfylde Lovens Krav og søge dem udførte i Livet. Det saa i hvert Fald den Gang ud, som han mente, at ingen Lov stod over ham, han handlede ganske efter For-godtbefindende, efter øjeblikkelige Luner. Dette har givet Anledning til, at jeg har fulgt denne Herredsfogeds Færd ogsaa i den senere Tid. Der har været ikke saa faa Sager, som have tildraget sig Publikums Opmærksomhed inden for denne Herredsfogeds Jurisdiktion. Der har saaledes været en Mængde Ildebrandssager, hvori han har foretaget en hel Del Arrestationer, men hvor det i flere Tilfælde har vist sig, at de arresterede have været uskyldige, og Statskassen har i Sommer maattet punge ud med 1.000 Kr. til en Mand, som var lidt indskrænket, og som Herredsfogden derfor havde faaet af-

tvunget en Tilstaaelse, hvorpaa han havde dømt ham. Han har ogsaa haft en hel Del arresterede i en ny Ildebrandssag, og, som det nu synes efter de Blade, der ere komne i Dag, er Brandstifteren en helt anden, i hvert Fald er det sikkert, at kun en af dem, der var arresterede i den sidste Ildebrandssag kan være skyldig. Jeg er af dem, der mene, at det er umuligt for en Herredsfoged at handle saaledes, at han aldrig tager fejl, og jeg er ogsaa af dem, der mene, at selv om vi faar Retsreformen gennemført, vil det nok komme til at vise sig i Fremtiden, at Fejltagelser fra deres Side, der skulle udøve Justitsen, ville kunne finde Sted, men et er at begaa Fejl, et andet er at føre sin Embedsvirksomhed paa en saadan Maade, at den næsten synes at bestaa af idelige Fejltagelser, og jeg har derfor ment, at der var Grund til at henlede den højtærede Justitsministers Opmærksomhed paa denne Herredsfoged, som synes at tage Fejl i altfor mange Tilfælde. At han ingen fin Næse har til at opsnuse de skyldige, kan han ikke gøre ved, men hvad han kan gøre ved, er, at han er for tilbøjelig til at tage dem, han bedst kan komme ud over, uden at spørge, om de ere skyldige eller uskyldige, i hvert Fald er det en Kendsgerning, at han har ladet altfor mange arrestere, og at der endogsaa synes at være Grund til at tro, at de næsten alle ere uskyldige.

Det tredje Punkt, jeg skal omtale, vedrører den højtærede Krigsminister. Det er ikke noget stort Spørgsmaal, men dog alligevel et Spørgsmaal, som er værd at tage op til Overvejelse. Der er maaske nogen, der har ment, at naar vi fik det ny System og den nye Krigsminister, skulde Soldaterne komme til at have det som Blommen i et Æg, og at de skulde, som en Sergent i denne Kaserne engang sagde til mig pakked ind i Blaar og Bomuld. Det er meget muligt, at de kunne fejle, som have ventet, at det skulde gaa saa behageligt til, men der er maaske mange, der vente, at der skulde blive lidt bedre Vilkaar end tidligere. Hvor vidt nu dette kan lade sig gøre, har jeg ingen bestemt Mening om. Jeg hører til dem, der mene, at skulle vi have Militærvæsen, maa der være Mandstugt og nogen Strenghed. Uden det kommer der vist for megen Demoralisation. Disciplin skulde vi have, men derfor kunde der jo nok indføres mange taalelige og gode Lempelser, som ikke skadede Disciplinen. Det faldt mig derfor lidt for Brystet, da jeg, første Dag